

วิจัยเรื่อง	ศาลยุติธรรมกับการระงับข้อพิพาท
ผู้วิจัย	รศ.นवलจันทร์ ทศนชัยกุล
ทุนอุดหนุน	ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ (ภาคพิเศษ) คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ปีที่ทำการวิจัย	พ.ศ. 2547

### บทคัดย่อ

การศึกษาวินิจฉัยเรื่องศาลยุติธรรมกับการระงับข้อพิพาทมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง ประสิทธิภาพในการระงับข้อพิพาทและความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กับ ความคิดเห็นต่อการระงับข้อพิพาท การศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของผู้พิพากษา กับ ความคิดเห็นต่อการระงับข้อพิพาท ประชากรในการศึกษาคั้งนี้คือผู้พิพากษาศาลแพ่งทุกศาล ในกรุงเทพมหานคร และศาลจังหวัดภาค 1 - ภาค 9 จำนวน 320 คน โดยใช้วิธีการสุ่ม แบบหลายขั้นตอน (Multi - stage sampling) การเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์เชิงลึกท่านผู้ทรงคุณวุฒิ และได้ศึกษาเฉพาะราย (Case Study) การวิเคราะห์ ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐาน และการทดสอบค่า F-test และค่า Chi - square

ผลการวิจัยพบว่า ผู้พิพากษามีอายุระหว่าง 41 - 45 ปีมากที่สุด ร้อยละ 91.3 ส่วนใหญ่สำเร็จนิติศาสตร์จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ร้อยละ 59.1 มีเงินเดือน 100,590 บาท ร้อยละ 37.5 ผู้พิพากษามีประสิทธิภาพในการระงับข้อพิพาทในระดับสูง ปานกลาง และต่ำ ในระดับใกล้เคียงกัน เกี่ยวกับความคิดเห็นผู้พิพากษาร้อยละ 73.1 มีความคิดเห็นต่อการระงับ ข้อพิพาทโดยศาลยุติธรรมในระดับสูง และมีความคิดเห็นต่อบุคคลภายนอกผู้เข้ามาทำหน้าที่ ไกล่เกลี่ยในระดับปานกลาง ร้อยละ 70.3 โดยมีค่าเฉลี่ย 3.09 ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ระยะเวลาการเป็นตุลาการ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อ การระงับข้อพิพาทโดยมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่อายุ เงินเดือน และการศึกษา เพิ่มเติมไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการระงับข้อพิพาท และความคิดเห็นต่อบุคคล ภายนอกผู้เข้ามาทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยในศาล

**Project Title :** Judicial Court and Mediation  
**Researcher :** Associate Professor NAUNJUN TASANACHAIKUL  
**Found Resources :** Department of Political Science : Faculty of Social Science  
**Year :** 2004

### **Abstract**

The purposes of this research were to study

1. the relationship of the job satisfaction and experience of mediation with the opinion on mediation and 2. to undertake a comparative study of judges personal factors with their opinions on mediation

The samples of this study consisted of 320 judges selected by a multi-stage sampling technique from three civil courts in Bangkok and provincial courts in nine regions of country. Data were collected by using the questionnaires. The statistic methods used were percentage, mean, standard deviation, one way ANOVA F-test significant was specified at .05, and method of indept interview was conducted with 10 senior judges and moreover observation technique was also used in cases study in court

Result of this study

1. Most of the judges (91.3%) Finished B.A. in Law from Ramkhamhaeng University. And about salary 37.5% obtained 100,590 Bath per month
2. The judges had high level of medium and law experience working out to be 35, 32.5 and 32.5% respectively.
3. Majority of judges (73.1%) were of medium level of opinion on outside mediators

The hypothesis test indicated that the personal factors that influenced the opinions on mediation were period of holding judge position with statistical significance at 0.05 level. But age salary and educational level was not related to opinions on mediation and outside mediators.